

הסנדלר והחייט

י.ו.וולף (1817 - 1855)

שני חברים, חייט וסנדלר, יצאו לחפש את מזלם בעולם הרחב. הם נשבעו לעזור תמיד זה לזה ולהתחלק בכל ששיגו. אחרי חיפושים רבים הם לא מצאו עבודה בשום מקום ומאחר שהעולם היה רגוע ולא צפו למלחמה כלשהי, החליטו להתגייס לצבא.

החייט היה זריז ומלא עורמה וידע לספר על קרבות בהם כביכול השתתף ועל מעשי גבורה שעשה ולכן התקדם מהר מאוד בדרגות, היה תחילה רב טוראי, לסמל ובסוף נעשה קצין, סרן. ככל שעלה בדרגות כך גם נעשה גאה ויהיר יותר. חברו הסנדלר, שהיה שקט וצנוע, סבל מאוד כי החייט הסרן שכח כלל על החברות שלהם, הוא שלח אותו לכל מיני משימות קשות, והעניש על כל פגם בהופעתו. לכן בסוף החליט הסנדלר שהצבא אינו

מקצוע מתאים לו ויום אחד ארז את חפציו בחבילה קטנה וערק קסרקטין.

הוא הלך דרך יער ומאחר שמקום היה זר לו, תעה שם ולא ידע איך לצאת. לקראת ערב ראה מולו אדם אחר, לבוש מעיל עור וכובע ציידים, שסיפר לו כי גם הוא תעה ביער. הם החליטו לחפש דרך ביחד, כי כך הרגישו בטוחים יותר מסכנות, חיות טרף ושודדים.

כשחושך ירד הסנדלר טיפס על עץ גבוה ומשם ראה אור במרחק. הם מיד התחילו ללכת בכיוון האור והגיעו לבית קטן שבו אישה זקנה בישלה ארוחה גדולה.

"האם נוכל להישאר כאן ללילה?" שאלו השניים. "לא, זה מסוכן" ענתה הזקנה "אני רק מבשלת כאן אוכל לשודדים. בחצות תבוא קבוצה של תריסר שודדים לאכול ארוחה שבישלת. הם מחפשים מלך אחד, שכנראה תעה ביער, והם מאוד רוצים לתפוס אותו. ובצהריים תבוא קבוצה שנייה לאכול כאן. גם הם מחפשים את המלך, אבל אם יגלו אתכם, ישחטו אתכם בטוח."

"אבל אנו עייפים מאוד" אמר הסנדלר "ולא נוכל להמשיך. אני כבר אסתדר אתם, רק תגידי לי איך מבחינים בין שתי הקבוצות."
"הו, זה פשוט" ענתה "כשאלה שיבוא בלילה מתיישבים לאכול, שמים את המזלג עם הידית מהם והלאה ואת הכף עם הידית אליהם. זה הסימן שלהם. ואלה שאוכלים ביום עושים להפך, המזלג עם ידית אליהם דווקא. למה כך נהוג אצלם אינני יודעת."
"טוב, הבנתי" ענה הסנדלר. שניהם, הסנדלר והצייד, התיישבו ונחו, ולקראת חצות נשמעו צעדים ולבקתה נכנסו שנים-עשר השודדים.
הסנדלר קם, יצא לקראת המנהיג שלהם ואמר "שלום, אלוף מכובד. ראש הקבוצה שלנו שלח אותנו לשאול האם הצלחתם לתפוס את המלך שכפי שידוע לנו תעה ביער."
"לא, לא" ענה השודד הראשי "כל הלילה התרוצצנו, אבל לא הצלחנו למצוא אותו. אחרי האוכל נלך לחפש אותו שוב. בואו ותתיישבו אתנו לארוחה."

הסנדלר והצייד התיישבו לאכול, אבל הקפידו לשים את כלי האוכל כפי שסיפרה הזקנה על הקבוצה השנייה, עם ידית המזלג אליהם וידית הכף קדימה. "עכשיו אני מאמין לכם" אמר השודד הראשי "אתם לא נראים בדיוק כמו שודדים וחששתי שאתם לא אומרים אמת, אבל כעת אני מאמין שאתם שייכים לקבוצה השנייה."
אחרי שגמרו את הארוחה השודדים התחילו להשתעשע וכל אחד עשה תעלול כלשהו. ואז הסנדלר אמר שיראה להם איך הוא שותה שמן רותח. השודדים לא האמינו אבל היו סקרנים מאוד. הם התיישבו סביבו במעגל, ולזקנה ציוו למלא סיר בשמן ולשים על אש.
כשהשמן כבר רתח הסנדלר הרים את הסיר מהאש וקירב אותו לפה, כאילו עומד לשתות, אלא שאז הניע את הסיר בסיבוב בעיני השודדים. השמן סנוור אותם ואז הסנדלר שלף את חרבו, התנפל עליהם עם חרב והוריד את ראשי כולם.
כשגמר עם השודדים התחיל הסנדלר לחפש את חברו הצייד ומצא אותו מסתתר תחת הספסל בצד.

"אתה גיבור גדול" אמר לו "עכשיו לפחות תעזור לי לסלק את גוויות השודדים שחיסלתי, לפני שהקבוצה השנייה תגיע הנה."

הם ניגשו לעבודה, חפרו בור עמוק, סחבו לתוכו את השודדים ההרוגים וכיסו באדמה.

בינתיים הזקנה ניקתה את הבית משמן ודם והתחילה לבשל אוכל לקבוצה השנייה.

בשעת הצהריים בדיוק הופיעו שנים-עשר שודדים עייפים ורעבים. שוב יצא הסנדלר לקראתם ואמר "שלום אלופי. ראש הקבוצה שלנו שלח אותנו לשאול האם הצלחתם לצוד את המלך שתעה ביער. אנחנו חיפשנו אותו כל הלילה אך ללא הצלחה. עקבותיו נעלמו."

"לא, לא" ענה ראש קבוצת השודדים השניה "גם אנחנו לא מצאנו אותו. נחפש אותו אחרי שנגמור לאכול. בינתיים שבו אתם לאכול יחד אתנו."

הם התיישבו לאכול ושוב הסנדלר והצייד הקפידו לשים את כלי האוכל כפי שנהגו לעשות אנשי הקבוצה הקודמת. ואז אמר ראש הקבוצה "כעת אני מאמין לדבריכם. אתם נראים לי כאלה צנומים

וחלשים ובכלל לא כמו שודדים. חשבתי שאתם רק מעמידים פנים. אבל לפי כלי האוכל כפי שאתם מחזיקים על השולחן אני רואה שאתם באמת מהקבוצה היא."

הסנדלר התחיל עכשיו לספר את סיפורי גבורה שלו, על שדידת ארמונות ועל רצח והרג שעשה, וזה הלהיב מאוד את שודדי הקבוצה. ואחרי הארוחה אמר להם הסנדלר שהוא יודע לשתות שמן רותח.

מובן שהשודדים רצו מאוד לראות את הדבר, אבל סופם היה כפי שקרה גם לקבוצה הראשונה. השמן סנוור אותם וחרבו של הסנדלר הורידה את ראשיהם. כשכל השודדים מתו כבר התחיל הסנדלר לחפש שוב את חברו הצייד, ומצא אותו מסתתר אחרי התנור.

"בוא גיבורי" אמר הסנדלר "חיסלנו את השודדים. עכשיו נוכל ללכת בשקט ולחפש את המלך התועה ביער. אולי נמצא אותו ונקבל פרס כלשהו." "לא, לא" ענה הצייד "בוא ונצא כבר מהיער הזה. אני חושש להסתובב כאן עוד."

הם חיפשו בבקתה ומצאו את אוצרות של השודדים, הרבה כסף, זהב ותכשיטים בעלי ערך. ואז שאלו את האישה הזקנה על הדרך החוצה. היא אמרה שתבוא אתם ותראה להם את הדרך. בעצמה התכוונה ללכת למנזר, כי אחרי שהשודדים מתו כולם, ממילא לא נשארה לה פרנסה מבישול הארוחות.

הזקנה הובילה את שניהם לדרך המלך ושם הם נפרדו ממנה והלכו לדרכם. תוך זמן מה הם הגיעו לשערי עיר הבירה, אבל השעה הייתה כבר מאוחרת והשערים היו סגורים. בלית ברירה הם נכנסו לפונדק שעמד מחוץ לחומות העיר ואכלו ולנו שם. אלא שכאשר הסנדלר התעורר למחרת בבוקר הסתבר לו כי חברו הצייד נעלם מהפונדק, אפילו בלי לשלם עבור האירוח.

"טוב שהתפטרתי מהבחור הזה" חשב הסנדלר "הוא פחדן גדול ולא הביא לי תועלת רבה." הוא שילם לפונדקאי את המגיע לו ונכנס העירה. כשעבר בשער, קצין השמירה נתן פתאום פקודה לשומרים "דגל 'שק'!"

הסנדלר הסתובב לראות את מי הם מכבדים כך, אבל לא ראה איש. הוא הניע את כתפיו והלך הלאה. אבל כשהתקרב אל ארמון המלך המשמר שוב דגל את נשקו. הוא ניגש לקצין המשמר ואמר "מה אתם עושים. הרי אני סנדלר פשוט שמחפש עבודה. רק רציתי לדעת האם לא זקוקים בארמון לסנדלר." אבל הקצין ענה "מיד אוביל את כבודך אל המלך."

הסנדלר ניער את ראשו, הניע את כתפיו וחשב רק "האם כל החיילים האלה השתגעו?"

כשהסנדלר הגיע אל פני המלך זה קיבל אותו בסבר פנים יפות, בירך אותו בשלום, שאל על שמו, על עיר שממנו בא ומה קרה לו בדרך.

הסנדלר סיפר למלך את הכל בפרוטרוט וסיפר גם על הצייד המוזר שברח מהפונדק בלי לשלם.

שאל המלך "אם תראה אותו, האם תכיר אותו?" "בוודאי" ענה הסנדלר. אז המלך יצא מהאולם וכעבור רגע הופיע הצייד.

"הה! הנה אתה!" קרא הסנדלר "האם זה יפה לעשות ככה, לברוח בלי לשלם? אבל אני סיפרתי

למלך את הכל והוא בוודאי ינזוף בך, ואולי אפילו יעניש." "אל דאגה, ידידי הטוב" ענה הצייד. הוא הוריד את כובעו מראשו והתחיל לפתוח את מעילו שמתחתיו נראו פתאום בגדי המלך המפוארים. ואז ראה הסנדלר המסכן שזה לא הצייד אלא המלך בעצמו עומד לפניו. הוא כמעט והתעלף, אבל המלך הרגיע אותו, ואסר עליו לספר לאחרים את כל הסיפור. המלך שיבח את הסנדלר על הריגת השודדים ומינה אותו לאלוף, מפקד של הגדוד, בו שרת חברו החייט, הסרן. "עכשיו אוכל להחזיר לך את ההטרדות שגרמת לי כאשר היית סרן שלי" חשב הסנדלר כשלבש את המדים המפוארים של אלוף והכובע היפה עם נוצה, וחגר את חרבו החדה. כבר במסדר בוקר הראשון הכיר את חברו ומיד התחיל להקפיד על פרטי לבושו ועל ציודו. פעם מצא שהחרב של הסרן לא הייתה מבריקה מספיק, פעם ראה כתמים על מעילו, ותוך כך גם התחיל לכנותו בשמות כמו בטלן, טיפש, חמור רדום ועוד. וכשזה ניסה להשיב

ולהתנצל, האלוף לא היה מוכן לשמוע. החייט המסכן, כמה שרק ניסה, לא יכול כבר לעשות דבר כמו שצריך, והיה מיואש לגמרי. אחרי מספר ימים נקרא הסרן לאלוף וזה שאל אותו "האם אתה מכיר אותי?" החייט לא ידע מה לענות. להגיד "כן" זה הרי יהיה שקר. להגיד "לא" שזו האמת, לא יעזור לו הרבה. בסוף החליט לומר את האמת וענה "לא!" "אז אגיד לך מי אני" אמר לו המפקד החדש "אני הסנדלר, החבר הטוב שלך מהעבר. אני מקווה שעכשיו למדת לא להיות יהיר ולהתגאות בדרגתך ובמעשיך הכוזבים. אבל מאחר שבימים האחרונים עשיתי לך חיים קשים החלטתי למנות אותך לרב-סרן." מאז החייט לא סיפר יותר על האומץ שלו, לא התגאה יותר ולא הציק לחיילים שלו. אבל את הסנדלר המלך קידם בחיל שלו ובסוף הוא נעשה למפקד הצבא המלכותי כולו.